

Castor College

Programma van Toetsing en Doorstroming

Tweejarige brugklas

2025-2026

Klas 1 mavo/havo

PTD bij het Castor College

Programma van toetsing op het Castor College

Op het Castor College wordt de voortgang van de leerlingen in de tweejarige brugklas volgens een programma van toetsing en doorstroming (PTD) bijgehouden. Het PTD omvat één leerjaar. Aan het einde van dit leerjaar wordt bepaald of de leerlingen het PTD voldoende hebben afgerond om in het volgende leerjaar plaats te kunnen nemen.

Naast het PTD krijgt een leerling in de bovenbouw ook een PTA. In het PTA staan de schoolexamentoetsen die een leerling moet afleggen om uiteindelijk te mogen deelnemen aan het centraal examen. Het PTA omvat toetsing voor drie schooljaren. De opzet van het PTD en PTA zijn vergelijkbaar en geven samen weer wat van een bovenbouwleerling verwacht wordt.

Per vak is er een PTD/PTA, hierin staat:

- Over welke lesstof de toets gaat;
- welke leerdoelen een leerling gaat behalen;
- wat voor een soort toets het is;
- wat de weging van een toets is;
- in welke week de toets plaatsvindt of wat de deadline van een opdracht is. De vakdocent streeft ernaar in deze week de toets af te nemen. Het kan echter, door verschuivingen in het rooster/ lesuitval, voorkomen dat de toets een week eerder of later afgenomen wordt. De docent informeert de klas hierover en is leidend.

Periode-indeling

Het PTD is in vier periodes onderverdeeld. Het kan zijn dat de leerdoelen van de ene in de andere periode doorloopt zodat leerdoelen uit een volgende periode al in een periode ervoor behandeld worden. Het PTA is in drie periodes ingedeeld. Hierbij worden de leerdoelen ook daadwerkelijk in die periode afgesloten. In de jaaragenda staat de periode indeling voor het PTD en PTA.

Leerlingbespreking en Catwise

Met behulp van Catwise geven vakdocenten feedback over de ontwikkeling van de leerling tot dan en feedforward over de stappen die een leerling kunnen helpen. Daarnaast geven vakdocenten feedback aan de mentor over inzet, motivatie, werkhouding en prestaties. 2x per jaar zal de leerling vanuit deze feedback en feedforward een plan van aanpak opstellen, welke onderwerp van gesprek is bij het MOL-gesprek.

Algemene uitgangspunten

2 PTD klas 1 mavo/ havo Castor College 2025-2026

Waarom toetsen?

Het Castor College wil, in overeenstemming met de waarden waar de school voor staat, toetsen:

- Om te zien of leerlingen de inhoud goed begrepen hebben en de juiste vaardigheden hebben.
- Om vorderingen te kunnen meten/ monitoren.
- Om feedback te kunnen geven op het leerproces.
- Om leerlingen te motiveren om te leren.
- Om leerlingen zelf inzicht te geven in waar ze staan t.o.v. de leerdoelen die ze moeten behalen.
- Om leerlingen inzicht te geven waar ze qua kennis en vaardigheden in kunnen groeien en hoe ze hun talent kunnen ontwikkelen.
- Om te kijken wat een leerling nodig heeft.
- Om verantwoording af te leggen aan leerlingen, ouders, school en inspectie.
- Om te bepalen of leerlingen op het juiste niveau zitten.
- Om de leerlingen goed voor te bereiden op het examen.

Formatief handelen en summatief toetsen

We leggen de nadruk minder op cijfers en meer op het leerproces. Daarom maken we een duidelijk onderscheid tussen formatief handelen en summatief toetsen.

Summatief toetsen

Summatieve toetsen ronden een leerproces af en meten of de leerling de leerdoelen beheerst. Het resultaat telt mee voor beslissingen, zoals overgang. We variëren toetsvormen: naast schriftelijke toetsen gebruiken we ook opdrachten, mondelingen, practica en presentaties. Ook stimuleren we vakoverstijgend toetsen.

Formatief handelen

Formatief handelen ondersteunt het leerproces. Leerlingen en docenten krijgen zicht op waar de leerling staat, waar hij naartoe moet en wat nodig is om verder te komen. Dit gebeurt met diagnostische toetsen, didactische werkvormen maar ook het bespreken van toetsen om van fouten te leren. Feedback speelt hierbij een centrale rol: gericht op verbeterpunten én het versterken van kwaliteiten. Leerlingen leren daarnaast feedback te geven en te ontvangen.

Afspraken rondom toetsen

Algemeen

- Leerlingen hebben minimaal 6 en maximaal 8 summatieve toetsen per schooljaar per vak. Een vak mag in overleg met de schoolleiding afwijken van dit getal, indien daar voor het verspreiden van dit boekje toestemming voor is gegeven.
- Leerdoelen die summatief getoetst worden, worden vooraf formatief geëvalueerd.
- Een toets kan uit meerdere vormen bestaan, bijvoorbeeld een schriftelijke toets, een kijk- en luistertoets, een onderzoeksopdracht in de vorm van een werkstuk bijv., een presentatie, mondeling, practicum, etc.
- Per vak, per jaarlaag is er minimaal één andere toetsvorm dan een schriftelijke toets.
- Een toets (schriftelijk of een andere vorm) bestaat uit één cijfer en mag geen combinatiecijfer zijn, bestaande uit meerdere toetsen op verschillende moment.
- Een (diagnostische) toets wordt altijd nabesproken.
- De PTD toetsen zijn gekoppeld met een code in Magister, waardoor terug te vinden is op welke toets een cijfer betrekking heeft.

Planning

- Het maximumaantal toetsen per week: zes toetsen met maximaal twee toetsen per dag.
- Het inplannen van alle toetsen (schriftelijk of praktisch) gebeurt minimaal twee weken van tevoren in magister (m.u.v. L.O). Dit geldt ook voor toetsen waarvoor geen voorbereiding vereist is.
- Er is aan het einde van het schooljaar een toetsweek (zonder lessen).

Presentaties /Mondelingen

- Presentaties&mondelingen tellen niet mee met het maximumaantal toetsen per week.
- Een leerling heeft maximaal één presentatie per week. Leerlingen met meer presentaties dan één per week, gaan in overleg met hun docent op zoek naar oplossing.
- De presentatie/mondeling wordt minimaal twee weken van tevoren opgegeven.
- Als presentaties/mondelingen niet op hetzelfde moment worden afgenomen, hoeft de beoordeling niet binnen twee weken bekend te zijn.

Beoordeling

- Het resultaat van een toets wordt binnen tien werkdagen na afname met de leerling gedeeld. Uitzondering hierop zijn toetsen die niet alle leerlingen op hetzelfde moment maken (bijvoorbeeld presentaties/mondelingen).
- Een summatieve beoordeling wordt altijd uitgedrukt in een cijfer.
- Voor de praktische opdrachten die summatief getoetst worden, wordt het proces meegewogen in het cijfer.

- Het beoordelen van vaardigheden en praktische opdrachten gebeurt aan de hand van een passend beoordelingsmodel, zoals bijvoorbeeld een rubrics.
- Docenten die hetzelfde vak geven, stemmen de wijze van beoordelen op elkaar af en zorgen ervoor dat het beoordelen van een bepaalde toets, onafhankelijk van de docent, altijd op dezelfde manier gebeurt. Voor het resultaat van de toets, mag het dus niet uitmaken welke docent de toets heeft beoordeeld.
- Leerlingen mogen toetsen altijd inzien en docenten bespreken de toets na.

Inhalen

- Bij het inhalen van toetsen mag van de regels rondom de planning van toetsen worden afgeweken.
- De leerling die met een aanvaardbare reden niet heeft deelgenomen aan een toets, heeft het recht en de plicht alsnog de toets te maken. Een docent mag in overleg met de leerling afwijken van de inhaalplicht voor een toets.
- De leerling is verantwoordelijk voor het maken van de afspraak om een gemiste toets in te halen. Hij moet deze afspraak, in overleg met de docent, maken binnen twee weken vanaf het moment dat de leerling weer op school aanwezig is.

Fraude

- Fraude bij een toets wordt bestraft. Hiervoor kan het cijfer 1,0 gegeven worden.
- Leerlingen die ongeoorloofd absent zijn bij een toets, krijgen een sanctie opgelegd, zoals is beschreven in het verzuimprotocol. Bij een ongeoorloofde absentie wordt altijd een inhaalmoment gepland. (zie: Leerlingenstatuut)
- Fraude bij een schoolexamentoets (PTA) wordt voorgelegd aan de examencommissie en bestraft volgens examenreglement.

Inhoudsopgave

Aardrijkskunde	7
Biologie	18
Engels	23
Frans	28
Geschiedenis	30
Kunst beeldende vorming	34
Kunst muziek	36
Lichamelijke opvoeding	37
Nederlands	42
Wiskunde	44

Aardrijkskunde

Niveau en leerjaar: 1 mavo – havo, 2025 2026

TOETSEN

Nummer	Periode	Vorm	Onderwerp	Duur	Weging	Toetsweek
1	1	SO	Hfd 1, par 1 en 2	30 minuten	1	Nee
2	2	PO	Praktische Opdracht Aardrijkskundige Vaardigheden (Hfd 1, par 3 en 4)	45 minuten	1	Nee
3	2	SO	Hfd 3, par 1 en 2	30 minuten	1	Nee
4	3	PW	Hfd 3, par 3 en 4	45 minuten	2	Nee
5	3	SO	Hfd 7, par 1 en 2	30 minuten	1	Nee
6	4	PW	Hfd 7, par 1 t/m 4	45 minuten	2	Nee
7	4	PW	Hfd 3, par 1 en 2	45 minuten	2	Ja

LEERDOELEN

Toets-nummer	Leerdoelen
1	§1 Sydney Deelvraag: Hoe kun je kaarten goed lezen? Leerdoelen – Wat moet je kennen en kunnen? <i>Theorie:</i> • Je kunt vier belangrijke onderdelen van een kaart noemen en ze op een kaart herkennen. • Je kunt ten minste twee verschillen en twee overeenkomsten noemen tussen leven en naar school gaan in Sydney en jouw eigen omgeving. <i>Opdrachten:</i> • Je kunt de bevolkingsdichtheid van een gebied uitrekenen. • Je kunt met de schaal of de schaalstok van een kaart de werkelijke afstand tussen twee plaatsen op die kaart berekenen. <i>Begrippen:</i> bevolkingsdichtheid, gebied, kaart, kaartlezen, legenda, noordpijl, schaal, titel <i>Digitaal:</i> samenvatting §2 Australië: een enorm land Deelvraag: Wat betekent inzoomen en uitzoomen, en wat zijn de absolute en de relatieve afstand? Leerdoelen – Wat moet je kennen en kunnen? <i>Theorie:</i> • Je kunt het verschil uitleggen tussen uitzoomen en inzoomen. • Je kunt het verschil uitleggen tussen absolute en relatieve afstand. • Je kunt het verschil uitleggen tussen een natuurlandschap en een ingericht landschap en deze landschappen op beelden herkennen. • Je kunt op beelden inrichtingselementen en natuurlijke elementen herkennen en benoemen. <i>Opdrachten:</i> • Je kent de topografie van Australië en zijn buurlanden (W3). • Je kunt de begrippen inzoomen, uitzoomen en schaalniveau toepassen op kaarten. • Je kunt de absolute afstand berekenen tussen twee plaatsen op een kaart.

	• Je kunt beschrijven hoe de relatieve afstand tussen twee plaatsen kan veranderen. • Vaardigheid toepassen: - 4 Inzoomen en uitzoomen <i>Begrippen:</i> absolute afstand, ingericht landschap, inrichtingselement, inzoomen, natuurlandschap, natuurlijk element, relatieve afstand, schaalniveau, uitzoomen <i>Digitaal:</i> samenvatting
2	Praktische Opdracht Aardrijkskundige Vaardigheden §3 Australië in de atlas Deelvraag: Hoe werk je met de atlas? Leerdoelen – Wat moet je kennen en kunnen? <i>Theorie:</i> • Je kunt het verschil uitleggen tussen een thematische kaart en een overzichtskaart. • Je kunt met het begrip bevolkingsdichtheid uitleggen wanneer een gebied dichtbevolkt of dunbevolkt is. • Je kunt beschrijven waar in Australië de bevolkingsdichtheid hoog is en waar laag. • Je weet waar de inhoudsopgave, de bladwijzer, de registers en legenda's in de atlas te vinden zijn en waarvoor je ze kunt gebruiken. <i>Opdrachten:</i> • Je kunt een thematische kaart en een overzichtskaart herkennen, en ze aflezen. • Je kunt in de atlas informatie opzoeken over een gebied met de inhoudsopgave, de bladwijzer, de registers en legenda's. <i>Begrippen:</i> atlas, bevolkingsdichtheid, dichtbevolkt, dunbevolkt, overzichtskaart, thematische kaart <i>Digitaal:</i> samenvatting §4 Bronnen: Australië op de aardbol Deelvraag: Hoe bepaal je de absolute ligging van een plaats? Leerdoelen – Wat moet je kennen en kunnen? <i>Theorie:</i> • Je kunt uitleggen hoe je de aarde indeelt in een graadnet met breedtecirkels en meridianen. • Je kunt uitleggen hoe je met dit graadnet de absolute ligging van een plaats opzoekt.

	• Je kunt beschrijven waar in Australië de bevolkingsdichtheid groot is en waar klein en verklaren waarom dat zo is. <i>Opdrachten:</i> • Je kunt de coördinaten opzoeken van een plaats op aarde met het graadnet en de absolute ligging van een plaats beschrijven. <i>Begrippen:</i> aardas, absolute ligging, breedteligging, breedtecirkel, coördinaten, evenaar, graadnet, lengtecirkel, lengteligging, meridiaan, noordelijk halfrond, noorderbreedte, Noordpool, nulmeridiaan, oostelijk halfrond, oosterlengte, parallel, westelijk halfrond, westerlengte, zuidelijk halfrond, zuiderbreedte, Zuidpool <i>Digitaal:</i> samenvatting en zelftoets hoofdstuk 1
3	§1 Natuurlandschappen in Afrika Deelvraag: Waar liggen welke natuurlandschappen in Afrika? Leerdoelen – Wat moet je kennen en kunnen? <i>Theorie:</i> • Je kunt voor de natuurlandschappen in Afrika beschrijven wat hun ligging is ten opzichte van de evenaar, hoeveel en hoe lang het er regent en welke begroeiing er voorkomt. • Je kunt ten minste twee voorbeelden geven van dieren die in elk van deze natuurlandschappen leven. • Je kunt beschrijven hoe het tropische regenwoud in etages is opgebouwd. <i>Opdrachten:</i> • Je kent de topografie van Afrika (W1). • Je kunt de ligging van de natuurlandschappen herkennen op een kaart. • Je kent de algemene regel dat het in Afrika vanaf de evenaar naar het noorden en het zuiden steeds droger wordt en dat daardoor de begroeiing verandert. <i>Begrippen:</i> etage, oase, savanne, steppe, tropisch regenwoud, woestijn <i>Digitaal:</i> samenvatting §2 Breedteligging, temperatuur en neerslag Deelvraag: Wat is het verband tussen breedteligging, temperatuur en neerslag, en vegetatiezones? Leerdoelen – Wat moet je kennen en kunnen? <i>Theorie:</i> • Je kunt uitleggen hoe de breedteligging van een gebied invloed heeft op de temperatuur in dat gebied.

	• Je kunt uitleggen hoe in het gebied rond de evenaar neerslag ontstaat. • Je kunt uitleggen waarom er in het gebied rond de 30° N.B. en 30° Z.B. weinig of geen neerslag valt. • Je kunt uitleggen hoe vegetatiezones ontstaan door verschillen in temperatuur en neerslag en waar deze vegetatiezones op aarde voorkomen. • Je kunt beschrijven hoe zonne-energie in Afrika gebruikt wordt als duurzame energiebron. • Je kunt uitleggen hoe vegetatiezones ontstaan door verschillen in temperatuur en neerslag en waar deze vegetatiezones op aarde voorkomen. <i>Opdrachten:</i> • Vaardigheid toepassen: - 6 Aardrijkskundige vragen <i>Begrippen:</i> condenseren, dampkring, duurzame energiebron, gematigde zone, luchtstreek, neerslag, poolstreken, temperatuur, tropen, vegetatiezone <i>Digitaal:</i> samenvatting
4	§3 Leven in natuurlandschappen in Afrika Deelvraag: Hoe leven mensen in de natuurlandschappen in Afrika? Leerdoelen – Wat moet je kennen en kunnen? <i>Theorie:</i> • Je kunt beschrijven welke soorten landbouw in het tropische regenwoud voorkomen. • Je kunt drie voorbeelden geven van producten die we uit het tropische regenwoud halen. • Je kunt beschrijven welke soorten landbouw op de savanne en de steppe voorkomen. • Je kunt beschrijven hoe volken in de woestijn leven, en op welke manier er landbouw plaatsvindt. • Je kunt het verschil uitleggen tussen noodhulp en ontwikkelingssamenwerking. <i>Opdrachten:</i> • Je kunt de samenhang beschrijven tussen het grondgebruik en de vegetatiezones in Afrika. • Je kunt twee voorbeelden geven van ontwikkelingssamenwerking in landen die last hebben van droogte. <i>Begrippen:</i> irrigatie, nomade, noodhulp, ontwikkelingssamenwerking, plantage <i>Digitaal:</i> samenvatting

	§4 Bronnen: Het klimaat is overal anders Deelvraag: Welke klimaten komen voor op aarde? Leerdoelen – Wat moet je kennen en kunnen? <i>Theorie:</i> • Je kunt uitleggen hoe de breedteligging invloed heeft op de gemiddelde temperatuur en het klimaat in een gebied. • Je kunt uitleggen hoe de breedteligging invloed heeft op de gemiddelde hoeveelheid neerslag in de tropen. • Je kunt het verband uitleggen tussen luchtstreken, vegetatiezones en klimaatgebieden. • Je kunt de ligging van de klimaatgebieden op aarde op een kaart benoemen. • Je kunt de kenmerken van de klimaatgebieden beschrijven. <i>Opdrachten:</i> • Je kunt een klimaatgrafiek tekenen en aflezen. • Je kunt uitleggen waarom een klimaatgrafiek bij een bepaald klimaatgebied hoort. • Vaardigheid toepassen: - 5 Soorten diagrammen <i>Begrippen:</i> droog klimaat, gematigd klimaat, klimaat, klimaatgrafiek, koud klimaat, tropisch klimaat, weer <i>Digitaal:</i> samenvatting en zelftoets hoofdstuk 3
5	§1 Vulkanen in Indonesië Deelvraag: Hoe ontstaan vulkanen, vulkaanuitbarstingen en aardbevingen in Indonesië? Leerdoelen – Wat moet je kennen en kunnen? <i>Theorie:</i> • Je kunt uitleggen hoe de aardkorst is opgebouwd uit platen en hoe die ten opzichte van elkaar bewegen. • Je kunt uitleggen hoe langs breuken tussen platen en langs breuken in platen aardbevingen ontstaan. • Je kunt het verschil uitleggen tussen een stratovulkaan en een schildvulkaan. • Je kunt uitleggen hoe een vulkaanuitbarsting werkt en hoe hierbij een modderstroom kan ontstaan. <i>Opdrachten:</i> • Je kent de topografie van Indonesië (W1). • Je kunt uitleggen waar schildvulkanen en stratovulkanen vooral voorkomen en waarom. • Je kunt beschrijven welke platen bij Indonesië ten opzichte van elkaar bewegen en hoe dit gebeurt. • Je kunt uitleggen waardoor er in Indonesië zowel vulkanen als aardbevingen voorkomen. <i>Begrippen:</i>

	aardbeving, aardkorst, breuk, krater, lava, magma, mid-oceanische rug, modderstroom, plaat, schildvulkaan, stratovulkaan, vulkaan <i>Digitaal:</i> samenvatting §2 Japan in de Ring van Vuur Deelvraag: Waardoor komen er in Japan aardbevingen voor en wat gebeurt er bij een aardbeving? Leerdoelen – Wat moet je kennen en kunnen? <i>Theorie:</i> • Je kunt drie verschillende soorten breuken beschrijven, en hoe daar aardbevingen langs ontstaan. • Je kunt uitleggen waar het epicentrum ligt ten opzichte van de aardbevingshaard. • Je kunt aan de hand van de schaal van Richter beschrijven hoe de schade van een aardbeving toeneemt. • Je kunt uitleggen hoe een tsunami ontstaat. • Je kunt beschrijven hoe de aardbeving en tsunami bij Sendai in Japan verliep en wat de schade hiervan was. <i>Opdrachten:</i> • Je kent de topografie van Japan (W6). • Je kunt uitleggen hoe langs breuken aardbevingen ontstaan en hoe de grootte van de breuk invloed kan hebben op de kracht van de aardbeving. • Je kunt verklaren waardoor er in Japan aardbevingen en vulkanen voorkomen. • Je kunt verklaren waardoor er in Nederland aardbevingen voorkomen. <i>Begrippen:</i> aardbevingshaard, epicentrum, schaal van Richter, tsunami <i>Digitaal:</i> samenvatting
6	§1 Vulkanen in Indonesië Deelvraag: Hoe ontstaan vulkanen, vulkaanuitbarstingen en aardbevingen in Indonesië? Leerdoelen – Wat moet je kennen en kunnen? <i>Theorie:</i> • Je kunt uitleggen hoe de aardkorst is opgebouwd uit platen en hoe die ten opzichte van elkaar bewegen. • Je kunt uitleggen hoe langs breuken tussen platen en langs breuken in platen aardbevingen ontstaan. • Je kunt het verschil uitleggen tussen een stratovulkaan en een schildvulkaan. • Je kunt uitleggen hoe een vulkaanuitbarsting werkt en hoe hierbij een modderstroom kan ontstaan. <i>Opdrachten:</i>

- Je kent de topografie van Indonesië (W1).
- Je kunt uitleggen waar schildvulkanen en stratovulkanen vooral voorkomen en waarom.
- Je kunt beschrijven welke platen bij Indonesië ten opzichte van elkaar bewegen en hoe dit gebeurt.
- Je kunt uitleggen waardoor er in Indonesië zowel vulkanen als aardbevingen voorkomen.

Begrippen:

aardbeving, aardkorst, breuk, krater, lava, magma, mid-oceanische rug, modderstroom, plaat, schildvulkaan, stratovulkaan, vulkaan

Digitaal:

samenvatting

§2 Japan in de Ring van Vuur

Deelvraag: Waardoor komen er in Japan aardbevingen voor en wat gebeurt er bij een aardbeving?

Leerdoelen – Wat moet je kennen en kunnen?

Theorie:

- Je kunt drie verschillende soorten breuken beschrijven, en hoe daar aardbevingen langs ontstaan.
- Je kunt uitleggen waar het epicentrum ligt ten opzichte van de aardbevingshaard.
- Je kunt aan de hand van de schaal van Richter beschrijven hoe de schade van een aardbeving toeneemt.
- Je kunt uitleggen hoe een tsunami ontstaat.
- Je kunt beschrijven hoe de aardbeving en tsunami bij Sendai in Japan verliep en wat de schade hiervan was.

Opdrachten:

- Je kent de topografie van Japan (W6).
- Je kunt uitleggen hoe langs breuken aardbevingen ontstaan en hoe de grootte van de breuk invloed kan hebben op de kracht van de aardbeving.
- Je kunt verklaren waardoor er in Japan aardbevingen en vulkanen voorkomen.
- Je kunt verklaren waardoor er in Nederland aardbevingen voorkomen.

Begrippen:

aardbevingshaard, epicentrum, schaal van Richter, tsunami

Digitaal:

samenvatting

§3 Orkaangevaar in de Filipijnen

Deelvraag: Hoe ontstaan tropische orkanen en wat zijn hiervan de gevolgen voor de Filipijnen?

Leerdoelen – Wat moet je kennen en kunnen?

Theorie:

- Je kunt beschrijven welke gevolgen een tropische orkaan heeft voor de hoeveelheid neerslag, de windkracht en de hoogte van de zee aan de kust.
- Je kunt beschrijven welke schade een tropische orkaan kan veroorzaken.
- Je kunt uitleggen hoe verschillen in luchtdruk ontstaan en hoe deze verschillen in luchtdruk zorgen voor wind.
- Je kunt uitleggen waar en hoe een tropische orkaan ontstaat en wanneer deze ophoudt te bestaan.
- Je kunt beschrijven waar en wanneer tropische orkanen op aarde voorkomen en verklaren waarom dat zo is.

Opdrachten:

- Je kent de topografie van de Filipijnen (W10).
- Je kunt aan de hand van een tekening van een tropische orkaan uitleggen hoe deze werkt.
- Vaardigheid toepassen:
 - 13 Onderzoek doen

Begrippen:

aardverschuiving, atmosfeer, dampkring, luchtdruk, modderstroom, oog van de tropische orkaan, tropische orkaan, wind

Digitaal:

samenvatting

§4 Bronnen: Schade door rampen beperken

Deelvraag: Wat kun je doen om natuurrampen te voorkomen of om de schade en het leed te beperken?

Leerdoelen – Wat moet je kennen en kunnen?

Theorie:

- Je kunt het verschil uitleggen tussen een natuurramp en een menselijke ramp.
- Je kunt beschrijven wat mogelijke gevolgen zijn van rampen.

Opdrachten:

- Je kunt verklaren waarom in welvarende landen vaak veel economische schade is bij rampen en in minder welvarende landen vaak veel slachtoffers vallen.
- Je kunt uitleggen waarom een waarschuwingssysteem belangrijk is bij rampen.
- Je kunt uitleggen wat de functie is van een rampenplan.
- Je kunt voorbeelden geven van onderdelen van een rampenplan.
- Je kunt uitleggen wanneer mensen worden geëvacueerd bij een ramp.
- Vaardigheden toepassen:
 - 5 Soorten diagrammen
 - 10 Verbanden leggen en verklaren

Begrippen:

	evacuëren, menselijke ramp, natuurramp, rampenplan <i>Digitaal:</i> samenvatting en zelftoets hoofdstuk 7
7	§1 Natuurlandschappen in Afrika Deelvraag: Waar liggen welke natuurlandschappen in Afrika? Leerdoelen – Wat moet je kennen en kunnen? <i>Theorie:</i> • Je kunt voor de natuurlandschappen in Afrika beschrijven wat hun ligging is ten opzichte van de evenaar, hoeveel en hoe lang het er regent en welke begroeiing er voorkomt. • Je kunt ten minste twee voorbeelden geven van dieren die in elk van deze natuurlandschappen leven. • Je kunt beschrijven hoe het tropische regenwoud in etages is opgebouwd. <i>Opdrachten:</i> • Je kent de topografie van Afrika (W1). • Je kunt de ligging van de natuurlandschappen herkennen op een kaart. • Je kent de algemene regel dat het in Afrika vanaf de evenaar naar het noorden en het zuiden steeds droger wordt en dat daardoor de begroeiing verandert. <i>Begrippen:</i> etage, oase, savanne, steppe, tropisch regenwoud, woestijn <i>Digitaal:</i> samenvatting §2 Breedteligging, temperatuur en neerslag Deelvraag: Wat is het verband tussen breedteligging, temperatuur en neerslag, en vegetatiezones? Leerdoelen – Wat moet je kennen en kunnen? <i>Theorie:</i> • Je kunt uitleggen hoe de breedteligging van een gebied invloed heeft op de temperatuur in dat gebied. • Je kunt uitleggen hoe in het gebied rond de evenaar neerslag ontstaat. • Je kunt uitleggen waarom er in het gebied rond de 30° N.B. en 30° Z.B. weinig of geen neerslag valt. • Je kunt uitleggen hoe vegetatiezones ontstaan door verschillen in temperatuur en neerslag en waar deze vegetatiezones op aarde voorkomen. • Je kunt beschrijven hoe zonne-energie in Afrika gebruikt wordt als duurzame energiebron. • Je kunt uitleggen hoe vegetatiezones ontstaan door verschillen in temperatuur en neerslag en waar deze vegetatiezones op aarde

	voorkomen. <i>Opdrachten:</i> • Vaardigheid toepassen: - 6 Aardrijkskundige vragen <i>Begrippen:</i> condenseren, dampkring, duurzame energiebron, gematigde zone, luchtstreek, neerslag, poolstreken, temperatuur, tropen, vegetatiezone <i>Digitaal:</i> samenvatting
--	--

Biologie

Niveau en leerjaar: 1 mavo – havo, 2025 - 2026

TOETSEN

Nummer	Periode	Vorm	Onderwerp	Duur	Weging	Toetsweek
1	1	SO	Thema 1, basisstof 1 t/m 3 + Leren onderzoeken 1	20	1x	Nee
2	2	PW	Thema 1, basisstof 1 t/m 6	40	2x	Nee
3	2	SO	Thema 2, basisstof 1 t/m 3	20	1x	Nee
4	2	PW	Thema 2, basisstof 1 t/m 5	40	2x	Nee
5	3	PO	Poster ordening	-	2x	Nee
6	4	PW	Thema 5, basisstof 1 t/m 6	40	3x	Nee
7	4	PO	Tuinkersverslag	-	2x	Nee
8	4	PW	Thema 6, basisstof 1 t/m 6	45	3x	Ja

LEERDOELEN

Toets-nummer	Leerdoelen
1	- Je kunt uitleggen wat een organisme is. - Je kunt de zeven levenskenmerken noemen. - Je kunt onderscheiden of iets levend, dood of levenloos is. - Je kunt omschrijven wat groei en wat ontwikkeling is. - Je kunt de delen van een zaad noemen met hun functie. - Je kunt de levenscyclus van een zaadplant beschrijven. - Je kunt verschillende typen ontwikkeling bij de mens beschrijven. - Je kunt de levensfasen van de mens noemen met de leeftijden en kenmerken. - Je kent het onderscheid tussen een natuurgetrouwe en een schematische tekening. - Je kent het onderscheid tussen een buitenaanzicht, een lengtedoorsnede en een dwarsdoorsnede. - Je kunt tekeningen maken volgens de tekenregels.
2	- Je kunt uitleggen wat een organisme is. - Je kunt de zeven levenskenmerken noemen. - Je kunt onderscheiden of iets levend, dood of levenloos is. - Je kunt omschrijven wat groei en wat ontwikkeling is. - Je kunt de delen van een zaad noemen met hun functie. - Je kunt de levenscyclus van een zaadplant beschrijven. - Je kunt verschillende typen ontwikkeling bij de mens beschrijven. - Je kunt de levensfasen van de mens noemen met de leeftijden en kenmerken. - Je kunt uitleggen dat door fotosynthese voedsel en zuurstof ontstaan voor dieren en mensen. - Je kunt de fotosynthese beschrijven. - Je kunt aangeven welke delen van planten de mens gebruikt als voedsel. - Je kunt aanpassingen bij planten beschrijven. - Je kunt aanpassingen bij dieren beschrijven. - Je kunt omschrijven wat metamorfose is.

	Je kunt de levenscyclus van een koolwitje en van een kikker beschrijven.
3	- Je kunt organen benoemen in een torso en in een dwarsdoorsnede van de romp. - Je kunt organen benoemen in orgaanstelsels van mensen en dieren. - Je kunt de bouw en functie van wortels, stengels en bladeren beschrijven. - Je kunt orgaanstelsels van planten noemen met hun functie. - Je weet dat een organisme bestaat uit cellen. - Je kunt de delen van dierlijke cellen benoemen met hun kenmerken en functies. - Je kunt de delen van plantaardige cellen benoemen met hun kenmerken en functies.
4	- Je kunt organen benoemen in een torso en in een dwarsdoorsnede van de romp. - Je kunt organen benoemen in orgaanstelsels van mensen en dieren. - Je kunt de bouw en functie van wortels, stengels en bladeren beschrijven. - Je kunt orgaanstelsels van planten noemen met hun functie. - Je weet dat een organisme bestaat uit cellen. - Je kunt de delen van dierlijke cellen benoemen met hun kenmerken en functies. - Je kunt de delen van plantaardige cellen benoemen met hun kenmerken en functies. - Je kunt de kenmerken van chromosomen noemen. - Je kunt de bouw en functie van DNA beschrijven. - Je kunt beschrijven hoe een cel zich deelt. - Je kunt de kenmerken van stamcellen noemen.
5	- Je kunt organismen indelen in hoofdgroepen en rijken. - Je kunt de cel kenmerken noemen van dieren, planten, schimmels en bacteriën. - Je kunt de groepen noemen die ontstaan bij de verdere indeling van een rijk. - Je kunt dieren indelen op grond van de kenmerken skelet en symmetrie. - Je kunt kenmerken en voorbeelden noemen van sporenplanten en zaadplanten. - Je kunt kenmerken noemen van schimmels. - Je kunt uitleggen dat schimmels zowel nuttig als schadelijk kunnen zijn, en hiervan voorbeelden noemen. - Je kunt kenmerken noemen van bacteriën. - Je kunt uitleggen dat bacteriën zowel nuttig als schadelijk kunnen zijn, en hiervan voorbeelden noemen.

	- Je kunt informatie opzoeken en verwerken in een poster.
6	- Je kunt de werking van zintuigen beschrijven. - Je kunt de zintuigen noemen met hun ligging en hun prikkel. - Je kunt de bouw en functies van de huid beschrijven. - Je kunt benoemen hoe je verschillende geuren ruikt. - Je kunt benoemen hoe je verschillende smaken proeft. - Je kunt de delen van het oor benoemen met hun functie. - Je kunt de bouw en werking van het oog beschrijven. - Je kunt de bouw en functies van het zenuwstelsel beschrijven. - Je kunt de bouw van zenuwcellen en zenuwen beschrijven. - Je kunt uitleggen wat gedrag is. - Je kunt uitleggen waardoor gedrag wordt bepaald. - Je kunt het verschil benoemen tussen observatie en interpretatie van gedrag. - Je kunt benoemen wat terugkoppeling is en hiervan voorbeelden geven. - Je kunt de werking van adrenaline, glucagon en insuline benoemen.
7	- Je kunt een hypothese formuleren op basis van een onderzoeksvraag. - Je kunt een onderzoek uitvoeren volgens een gegeven werkplan. - Je kunt nauwkeurig metingen uitvoeren. - Je kunt je resultaten weergeven in een tabel. - Je kunt een conclusie trekken die antwoord geeft op de onderzoeksvraag. - Je kunt netjes verslagleggen in een schriftelijk verslag met de onderdelen: voorblad, onderzoeksvraag, hypothese, resultaten, conclusie en reflectie.
8	- Je kunt de delen van een bloem benoemen met hun kenmerken en functies. - Je kunt beschrijven wat bestuiving is. - Je kunt het verschil benoemen tussen kruisbestuiving en zelfbestuiving. - Je kunt de kenmerken noemen van insectenbloemen en van windbloemen. - Je kunt beschrijven hoe de bevruchting bij zaadplanten verloopt.

	- Je kunt de veranderingen in het zaadbeginsel na bevruchting beschrijven. - Je kunt de veranderingen in het vruchtbeginsel na bevruchting beschrijven. - Je kunt uitleggen dat bij ongeslachtelijke voortplanting de nakomelingen dezelfde erfelijke eigenschappen hebben als de ouder. - Je kunt voorbeelden geven van ongeslachtelijke voortplanting. - Je kunt uitleggen dat bij geslachtelijke voortplanting elk van de ouders 50% van het DNA levert. - Je kunt voorbeelden geven van geslachtelijke voortplanting.
--	--

Engels

Niveau en leerjaar: 1 mavo – havo, 2025 – 2026

TOETSEN

Nummer	Periode	Vorm	Onderwerp	Duur	Weging	Toetsweek
1	1	SO	First part of unit 1	20	1	Nee
2	1	PW	Unit 1	45	2	Nee
3	2	PW	Reading	45	2	Nee
4	2	PW	Unit 2/3	45	2	Nee
5	3	PW	Listening and watching	45	2	Nee
6	3	MO	Speaking	2-3	2	Nee
7	4	PW	Unit 4/5	45	2	Nee
8	4	PW	Reading	45	2	Nee
9	4	SO	Books	-	1	Nee

LEERDOELEN

Toets-nummer	Leerdoelen
1	Eerste deel van unit 1
2	Unit 1 Je kunt: Reading: • inlevingsvermogen en belangstelling voor anderen toenen. • communicatie gebruiken voor verscheidene doelen. • je een idee vormen van de inhoud van een korte tekst, vooral als die geïllustreerd is. • in korte informatieve teksten informatie over personen en plaatsen begrijpen. • korte beschrijvende teksten over vertrouwde onderwerpen begrijpen. Writing: • een eenvoudige lijst met vragen over jezelf invullen. • een paar eenvoudige zinnen over jezelf en anderen opschrijven. Listening and watching: • in korte,duiselijke gesproken teksten namen, getallen en bekende woorden verstaan (luisteren). • Het onderwerp bepalen van een korte luistertekst of een filmpje (kijken). Speaking: • jezelf en anderen voorstellen en reageren als iemand voorgesteld wordt. Je kunt op een eenvoudige manier groeten en afscheid nemen (gesprek). • overweg met aantallen, hoeveelheden, kosten en tijden (gesprek). • vragen beantwoorden en stellen over jezelf en anderen, waar zij wonen, wie zij kennen, wat zij bezitten (gesprek). • eenvoudige informatie over jezelf geven (gesprek). • Alledaagse uitdrukkingen begrijpen die rechtstreeks tot je worden gezegd in heldere, langzame en herhaalde bewoordingen door een sympathieke spreker (gesprek).
3	Begrijpend lezen
4	Unit 2/3

Je kunt:

Reading:

- een korte standaard mededeling lezen.
- eenvoudige informatie op een poster, mededelingenbord of in een brochure lezen.
- specifieke informatie begrijpen in eenvoudige teksten.

Writing:

- een kort eenvoudig berichtje schrijven om een afspraak te bevestigen of af te zeggen via sms, e-mail of via sociale media.
- zeer korte en eenvoudige notities maken.
- een eenvoudig persoonlijk briefje schrijven via de post, e-mail of sociale media.
- aan een eenvoudige chatsessie deelnemen.

Listening and watching:

- je een indruk vormen van de belangrijkste inhoud in een feitelijk nieuwsbericht op televisie (kijken).
- de wezenlijke informatie verstaan en onderscheiden in korte opgenomen passages over voorspelbare alledaagse zaken (luisteren).

Speaking:

- je kunt vragen hoe het met mensen gaat en reageren op nieuws (gesprek).
- overweg met aantallen, kosten en tijden (gesprek).
- afspraken maken (gesprek).
- een eenvoudig telefoongesprek voeren (gesprek).
- in losse woorden en simpele, korte zinnen iets of iemand beschrijven (spreken).

Reading:

- eenvoudige advertenties met weinig afkortingen begrijpen.
- specifieke informatie in eenvoudige teksten begrijpen.
- de hoofdlijn begrijpen van eenvoudige teksten begrijpen.

Writing:

- via een eenvoudige e-mail, tekstbericht of sociale media een afspraak bevestigen of afzeggen.
- inkorte, eenvoudige zinnen jezelf of een ander persoon beschrijven.

Listening and watching:

- in vertrouwde situaties eenvoudige informatie begrijpen (luisteren).
- een korte uitleg begrijpen (luisteren)

	• door meelesen eenvoudig audiovisueel materiaal begrijpen(kijken) • Speaking: • je kunt eenvoudige vragen stellen en beantwoorden, en eenvoudige uitspraken doen en vragen beantwoorden over basisbehoeften of zeer vertrouwde, concrete onderwerpen (gesprek). • op eenvoudige wijze voorkeur of mening uitdrukken over vertrouwde alledaagse onderwerpen (gesprek). • vragen en eenvoudige transacties doen in openbare gelegenheden (gesprek). • begrijpen wat er tegen je gezegd wordt in een eenvoudig alledaags gesprek (luisteren). • mensen, plaatsen en bezittingen op een eenvoudige manier beschrijven (spreken).
5	Kijken / luisteren
6	Presentatie
7	Unit 4/5 Je kunt: Reading: • een korte standaard mededeling lezen. • eenvoudige informatie op een poster, mededelingenbord of in een brochure lezen. • specifieke informatie begrijpen in eenvoudige teksten. Writing: • een kort eenvoudig berichtje schrijven om een afspraak te bevestigen of af te zeggen via sms, e-mail of via sociale media. • zeer korte en eenvoudige notities maken. • een eenvoudig persoonlijk briefje schrijven via de post, e-mail of sociale media. • aan een eenvoudige chatsessie deelnemen. Listening and watching: • je een indruk vormen van de belangrijkste inhoud in een feitelijk nieuwsbericht op televisie (kijken). • de wezenlijke informatie verstaan en onderscheiden in korte opgenomen passages over voorspelbare alledaagse zaken (luisteren). Speaking: • je kunt vragen hoe het met mensen gaat en reageren op nieuws (gesprek). • overweg met aantallen, kosten en tijden (gesprek). • afspraken maken (gesprek).

	• een eenvoudig telefoongesprek voeren (gesprek). • in losse woorden en simpele, korte zinnen iets of iemand beschrijven (spreken). Reading: • een passend communicatiemiddel kiezen en gebruiken. • specifieke informatie vinden en begrijpen in eenvoudig, alledaags materiaal. • korte, beschrijvende teksten over vertrouwde onderwerpen begrijpen. Writing: • eenvoudige en korte notities maken voor anderen. • korte, eenvoudige berichten schrijven over zaken van direct belang. • in korte, eenvoudige zinnen, vertrouwde zaken beschrijven. Listening and watching: • effectief communiceren (specifiek: luisteren, observeren, <i>duidelijk spreken, reageren, overleggen</i>). • belangrijke informatie verstaan en onderscheiden in korte opgenomen passages over voorspelbare alledaagse zaken (luisteren). • het onderwerp bepalen van een korte luistertekst of een filmpje (kijken). Speaking: • effectief communiceren (specifiek: luisteren, observeren, <i>duidelijk spreken, reageren, overleggen</i>). • om verduidelijking vragen, eventueel met behulp van gebaren (gesprek). • in beperkte mate meedoen aan eenvoudige gesprekken over alledaagse, bekende onderwerpen (gesprek). • informatie van persoonlijke aard vragen en geven (gesprek). • korte, eenvoudige opdrachten en aanwijzingen geven en opvolgen. (gesprek). • een korte, ingestudeerde, eenvoudige presentatie geven over een vertrouwd onderwerp en kunt duidelijke vragen naar aanleiding van de presentatie beantwoorden (spreken).
8	Begrijpend lezen

Frans

Niveau en leerjaar: 1 mavo – havo, 2025 - 2026

TOETSEN

Nummer	Periode	Vorm	Onderwerp	Duur	Weging	Toetsweek
1	1	SO	Thème 1: c'est moi	25 min	1	Nee
2	1	PW	Thème 1: c'est moi	45 min	2	Nee
3	2	PW	Thème 2: c'est ma famille	45 min	2	Nee
4	2	LUVA	Luistertoets Thème 1 + 2	30 min	1	Nee
5	3	PW	Thème 3: c'est mon jour de chance	45 min	2	Nee
6	3	SPR	Spreekvaardigheid Thème 1 + 2 + 3 (vlog)	-	1	Nee
7	4	PW	Thème 4: C'est mon style	45 min	2	Nee
8	4	PO	Praktische opdracht	-	1	Nee
9	4	LEVA	Leestoets + vocabulairelijst	45 min	2	Ja

LEERDOELEN

Toets-nummer	Leerdoelen
1	- Je kunt iemand begroeten en met elkaar kennismaken - Je kunt iets over jezelf vertellen - Je kunt iemand een compliment geven
2	- Je kunt iemand begroeten en met elkaar kennismaken - Je kunt iets over jezelf vertellen - Je kunt iemand een compliment geven
3	- Je kunt jouw familie voorstellen - Je kunt vertellen hoe oud je bent - Je kunt beschrijven waar je woont
4	- Je kunt de beschrijvingen van personen herkennen - Je kunt de gegeven complimenten herkennen - Je kunt de familieleden herkennen - Je kunt de leeftijden herkennen - Je kunt de beschrijvingen van woningen herkennen
5	- Je kunt vertellen over je dag - Je kunt vertellen over je school en hobby's - Je kunt zeggen wat je wel en niet leuk vindt.
6	- Je kunt jezelf en je familie voorstellen - Je kunt vertellen wat je (niet) leuk vindt - Je kunt vertellen wat je doet in je vrije tijd
7	- Je kunt vertellen over jouw kledingsmaak en smaak - Je kunt je mening geven over kleding - Je kunt kleding kopen in een (online) winkel
8	- Na het voltooien van de praktische opdracht kan de leerling laten zien de leerstof te beheersen
9	- De vertaling van het woord geven - Een voorbeeldzin met het te leren woord opstellen - Het te leren woord in een context gebruiken

Geschiedenis

Niveau en leerjaar: 1 mavo – havo, 2025 - 2026

TOETSEN

Nummer	Periode	Vorm	Onderwerp	Duur	Weging	Toetsweek
1	1	SO	Prehistorie	45 min	1	Nee
2	2	PW	Grieken en Romeinen	45 min	2	Nee
3	2	PO	Middeleeuwen	-	1	Nee
4	3	PW	Middeleeuwen	45 min	2	Nee
5	4	SO	Nederlandse Opstand	45 min	1	Nee
6	4	PW	Gouden Eeuw/Franse Revolutie	45 min	2	Ja

LEERDOELEN

Toets-nummer	Leerdoelen
1	Je kunt beschrijven wanneer en waar de eerste mens ontstond. Je kunt vijf kenmerken noemen van het leven van de jagers-verzamelaars. Je kunt twee redenen noemen waarom we weinig weten van het leven van mensen in de prehistorie. Je kunt beschrijven hoe de overgang van jagen-verzamelen naar landbouw verliep. Je kunt vier gevolgen noemen van de overgang van jagen-verzamelen naar landbouw. Je kunt vier gevolgen noemen van de overgang van jagen-verzamelen naar landbouw. Je kunt uitleggen hoe irrigatielandbouw langs de Nijl werkte. Je kunt uitleggen dat irrigatielandbouw leidde tot het ontstaan van handel, steden en een staat. Je kunt uitleggen dat irrigatielandbouw leidde tot het ontstaan van handel, steden en een staat.
2	Je kunt drie kenmerken noemen van het leven in Griekse stadstaten. Je kunt uitleggen hoe en door wie de Griekse stadsstaat Athene bestuurd werd. Je kunt uitleggen welke rol godenverhalen en wetenschap hadden in de Griekse cultuur. Je kunt uitleggen hoe Rome van een klein dorp uitgroeide tot een wereldrijk. Je kunt twee redenen noemen waarom de Romeinen in hun grote rijk zo lang de baas konden blijven. Je kunt uitleggen wat de gevolgen waren van de Romeinse veroveringen voor de Germanen. Je kunt uitleggen wie de macht hadden in de Romeinse Republiek en wie in het Romeinse Keizerrijk. Je kunt vijf sociale lagen in de Romeinse samenleving beschrijven. Je kunt twee voorbeelden noemen van de Grieks-Romeinse cultuur.
3	Je kunt uitleggen hoe het christendom ontstond. Je kunt beschrijven hoe het christendom zich verspreidde in het Romeinse Rijk. Je kunt uitleggen hoe de Romeinen omgingen met het christendom. Je kunt uitleggen hoe monniken het christendom verder verspreidden in Europa. Je kunt met voorbeelden laten zien dat het christendom belangrijk was voor mensen in de middeleeuwen. Je kunt beschrijven hoe de islam ontstond. Je kunt vier kenmerken van de islam noemen. Je kunt beschrijven hoe de islam zich verspreidde.
4	Je kunt drie redenen noemen waardoor het Romeinse Rijk uiteenviel en nieuwe koninkrijken ontstonden. Je kunt uitleggen waarom mensen rond 500 op een domein gingen wonen. Je kunt uitleggen uit welke delen een domein bestond en wie er woonden. Je kunt de drie standen in de middeleeuwse samenleving beschrijven.

	Je kunt uitleggen waarom de landbouwproductie steeg en de handel en steden weer groeiden. Je kunt de vier sociale lagen in een middeleeuwse stad noemen en uitleggen wat een gilde was. Je kunt uitleggen dat de burgers van middeleeuwse steden machtiger werden. Je kunt uitleggen dat het lastig was om een middeleeuws koninkrijk te besturen. Je kunt uitleggen waarom koningen hun gebieden centraal wilden besturen. Je kunt beschrijven hoe koningen probeerden hun macht te vergroten.
5	Je kunt uitleggen hoe de kerk ketters bestreed. Je kunt uitleggen welke twee punten van kritiek Luther rond 1500 op de kerk had. Je kunt uitleggen welke twee stromingen in de christelijke kerk ontstonden. Je kunt beschrijven wat de Spaanse koning rond 1550 wilde veranderen aan het bestuur in de Nederlanden. Je kunt twee redenen noemen waarom mensen in de Nederlanden ontevreden waren over het Spaanse bestuur. Je kunt een oorzaak en een gevolg van de Beeldenstorm noemen. Je kunt uitleggen waarom Willem van Oranje belangrijk was voor het begin van de Opstand. Je kunt vier redenen noemen waarom de opstandelingen de Opstand konden volhouden. Je kunt uitleggen dat het ontstaan van de Republiek een gevolg was van de Opstand. Je kunt uitleggen hoe de Republiek bestuurd werd en welke groep de meeste macht had. Je kunt uitleggen waarom in de 17e eeuw de handel en de nijverheid in de Republiek tot grote bloei kwam. Je kunt uitleggen hoe kooplieden en ambachtslieden in de Republiek hun geld verdienden. Je kunt uitleggen waarom in de 17e eeuw veel mensen naar de steden in Holland en Zeeland trokken.
6	Je kunt uitleggen waarom kooplieden gingen samenwerken in een compagnie, en twee bijzondere kenmerken van de VOC en WIC noemen. Je kunt uitleggen waarom Europeanen op grote schaal in slaven handelden. Je kunt beschrijven wat er gebeurde met mensen die tot slaaf waren gemaakt. Je kunt uitleggen wat bijzonder was aan de schilderkunst in de Gouden Eeuw en de sociale lagen in de Republiek noemen. Je kunt uitleggen wat het betekent als een koning absolute macht heeft. Je kunt uitleggen op welke twee manieren sommige koningen meer macht probeerden te krijgen. Je kunt uitleggen dat de Republiek op het gebied van geloof en bestuur anders was dan de meeste Europese landen in de 17e eeuw. Je kunt uitleggen wat een standensamenleving is en de drie standen beschrijven. Je kunt drie voorbeelden geven van nieuwe ideeën die tijdens de Verlichting ontstonden. Je kunt uitleggen waarom burgers en boeren in Frankrijk ontevreden waren over het bestuur van hun land. Je kunt beschrijven hoe de Franse Revolutie begon. Je kunt uitleggen wat er veranderde in Frankrijk door het invoeren van een grondwet en grondrechten. Je kunt beschrijven hoe de Franse Revolutie uitliep op terreur. Je kunt uitleggen hoe de Franse Revolutie eindigde.

	Je kunt uitleggen welke ideeën van de revolutie Napoleon over Europa verspreidde.
--	---

Kunst beeldende vorming

Niveau en leerjaar: 1 mavo – havo, 2025 - 2026

TOETSEN

Nummer	Periode	Vorm	Onderwerp	Duur	Weging	Toetsweek
1	1	PO	2D: Lijn, verbeelding, structuur, compositie (Kaft)		1x	Nee
2	1	PO	2D: Verbeelding, structuur, stofuitdrukking, diepte (Hand + Vliegmachine)		2x	Nee
3	2	PO	2D: Schaduw, toonwaarden, atmosferisch perspectief, plans, vormen (houtschool/verf, verdonkeren)		2x	Nee
4	2	PO	2D: Kleurencirkel (mengen), kleurcontrasten (verf)		2x	Nee
5	3	PO	3D: zwart-witcontrast, vorm (ruimtelijk), op art		3x	Nee
6	3	PO	3D: Vorm, textuur		3x	Nee
7	4	PO	3D: Compositie, vorm, constructie kleur, detaillering		3x	Nee
8	4	PO	Map		1x	Nee

LEERDOELEN

Toets-nummer	Leerdoelen/technieken
1	Leerling kan de techniek inkt, kroontjespen / fineliner gebruiken en uitvoeren in de opdracht Kawaii.
2	De leerling kan ruimtesuggestie visualiseren en uitvoeren met gemengde materialen.
3	De leerling herkent de werking van schaduw en licht, verdonkeren, ruimte/diepte. En kan dit (toepassen) gebruiken in de opdracht.
4	De leerling begrijpt de kleurencirkel en kan verf mengen en verschillende schildertechnieken toepassen.
5	De leerling kan de techniek knippen, plakken, meten uitvoeren. De leerling herkent de Op art stroming.
6	De leerling kan de techniek klei-opbouw, duimpotjes/ringopbouw, gekleurde klei/engobe visualiseren en uitvoeren.
7	De leerling kan de opdracht visualiseren plannen en maken. De techniek die daarbij gebruikt wordt is zagen, schuren, bewerken, construeren van hout.

8	De leerling kan zijn gemaakte werk van het afgelopen jaar(en) ordenen en presenteren in een portfolio. De leerling kan zichzelf met een beoordelingsformulier beoordelen.
---	---

Kunst muziek

Niveau en leerjaar: 1 mavo – havo, 2025 - 2026

TOETSEN

Nummer	Periode	Vorm	Onderwerp	Duur	Weging	Toetsweek
1	1 / 3	PO	Pop speelstuk 1	90	1x	Nee
2	1 / 3	PO	Pop speelstuk 2	90	1x	Nee
3	2 / 4	PO	Pop Eigen speelstuk 3	90	1x	Nee
4	2 / 4	PW	BEATSNBITS H1 en H2 Muziektheorie	90	2x	Nee

LEERDOELEN

Toets-nummer	Leerdoelen
1	Leerling leert een eenvoudige melodie musiceren door luisteren/kijken/samen werken/individueel werken. Repetitiefase is collectief. Beoordeling is individueel. Leerling speelt voor/presenteert aan de klas. Niveau 1 + differentiatie.
2	Leerling leert een eenvoudige melodie musiceren door luisteren/kijken/samen werken/individueel werken. Repetitiefase is collectief. Beoordeling is individueel. Leerling speelt voor/presenteert aan de klas. Niveau 2 + differentiatie.
3	Leerling kiest een eigen speelstuk uit BEATSNBITS of YOUTUBE. Oriëntatiefase: Leerling creëert zelf en maakt z'n eigen keuze. Differentiatie.
4	Proefwerk H1 en H2 uit BEATSNBITS. Leerling maakt kennis met klank en de betekenis van muziek. De leerling leert wat – Een 'Lead' is, wat een 'Track' is, hoe een 'Melodie' is opgebouwd, wat een 'Hook' is, hoe je een 'Melodie' speelt, leest en noteert, wat een 'Couplet' en een 'Refrein' van een liedje is. De methode BEATSNBITS bepaalt het niveau Mavo/Havo/Vwo

Lichamelijke opvoeding

Niveau en leerjaar: 1 mavo – havo, 2025 - 2026

TOETSEN

Nummer	Periode	Vorm	Onderwerp	Duur	Weging	Toetsweek
1	1	po	Atletiek verspringen	90	1	Nee
2	1	po	Spel korfbal	90	1	Nee
3	2	po	Turnen mini tramp streksprong	90	1	Nee
4	2	po	Spel badminton	90	1	Nee
5	2	po	Judo ne waza	90	1	Nee
6	3	po	Turnen ringzwaaien	90	1	Nee
7	3	po	dans	90	1	Nee
8	4	po	Atletiek 60 m sprint	90	1	Nee

LEERDOELEN

Toets-nummer	Leerdoelen
1	De leerling moet een warming-up voor het verspringen kunnen doen en de juiste rekoefeningen kunnen uitvoeren. • De leerling moet kunnen bepalen wat zijn / haar afzetbeen is. • De leerling moet zijn aanloopafstand kunnen bepalen. • De leerling moet een versnellende aanloop kunnen maken. • De leerling moet kunnen afzetten onder de juiste afzethoek. • De leerling moet een correcte landing kunnen uitvoeren. • De leerling moet zo ver mogelijk kunnen springen. • Introductie van de zweeffase met de hangtechniek
2	De leerling moet de bal kunnen werpen met een bovenhandse worp. • De leerling moet de bal kunnen vangen. • De leerling moet de bal kunnen vangen in een 1-2 ritme.

	• De leerling moet kunnen pivoteren. • De leerling moet kunnen schieten vanaf de borst. • De leerling moet kunnen vrijlopen en dekken. • De leerling moet kunnen dekken bij doelen. • De leerling moet een doorloopbal beheersen. • De leerling moet een wedstrijd kunnen fluiten. Kennen: • de leerling moet de spelregels van het korfbal (met schoolaanpassingen) kennen: • man to man, 8:8 (2x 4:4) • 2 vakken • geen lichamelijk contact, beschermd balbezit • bij score, middenuit door verdedigende helft • vrije bal op plaats overtreding, zonder hinderen • strafbal bij grove overtreding, 2,5 m. van de korf
3	De leerling moet versnellend kunnen aanlopen en vanuit de aanloop kunnen inspringen in de minitramp d.m.v. een vlakke en verre insprong (1e zweeffase). • De leerling moet de minitramp op de juiste wijze als verend element gebruiken. • De leerling moet in de 2e zweeffase vormspanning (uitstrekken) kunnen behouden met armopzwaai. • De leerling moet op een veilige wijze op 2 voeten landen en stil kunnen blijven staan. • De leerling probeert vanuit de minitramp zo veel mogelijk hoogte te winnen. Kennen: • De leerling kent de werking van de minitramp. • De leerling kent de termen 1e en 2e zweeffase. Basisvaardigheden / regels: • hurksprong – spreidsprong (evt. gehoekt) Kunnen: • De leerling moet in de 2e zweeffase kunnen inhurken en uitstrekken c.q. uitspreiden en sluiten zonder daarbij de balans te verstoren.

4	De leerling moet onderhands kunnen serveren hoog achterin (forehand). • De leerling moet onderhands kunnen serveren kort voorin (backhand). • De leerling moet de forehand 'clear' kunnen slaan (lang naar lang). • De leerling moet de forehand 'dropshot' kunnen slaan (lang naar kort). • De leerling moet de forehand 'netdrop' kunnen slaan (kort naar kort). • De leerling moet de forehand 'lob' kunnen slaan (kort naar lang). • De leerling moet de forehand 'smash' kunnen slaan. • De leerling moet zich zo opstellen in het veld, dat hij de grootste kans heeft om de shuttle terug te slaan. • De leerling moet zijwaarts voor en achteruit kunnen bewegen. • De leerling moet kunnen variëren in slagen. Kennen: • - De leerling moet de badmintonregels enkelspel (aangepast aan de schoolsituatie) kennen: • *andere belijning • *veld is maximale lengte (muur-muur) en 1/6e zaal • *lijn is in, plafond is uit • *servicevak • *serveren onder heup • *1x raken • *racket vrij van net en niet over net
5	Basisvaardigheden / regels: judo geknield Kunnen: • De leerling kent de pakking (rechts revers, links mouw) bij judo. • De leerling moet kunnen deelnemen aan balansvormen op de knieën, en probeert daarbij zelf in balans blijven en de ts. uit balans te brengen. • De leerling moet zijn balans kunnen herstellen door zijn steunpunten te verplaatsen. • De leerling moet een tweetal kantelvormen kunnen toepassen: • bulldozer • frontale hefboom • De leerling moet een tweetal houdgrepen kunnen toepassen en 10 seconden kunnen volhouden: • kesa-gatame • shiho-gatame • De leerling moet vanuit een kesa-gatame een tweetal bevrijdingen kunnen toepassen: • schommeltje • been insluiten en rugwaarts weggrollen

	• De leerling moet een randori (=wedstrijdje) kunnen spelen. De leerling moet een randori kunnen leiden. Kennen: • De leerling moet het principe van het judo begrijpen (water-rotsprincipe). • De leerling moet een aantal termen van het judo kennen: • Ju-do (zachte weg), hajime, mate, tori, uke, tatami, dojo, • De leerling kent de judo-etiquettes (groeten en afkloppen)
6	De leerling moet, bewegend op muziek, makkelijke aerobicsvormen op de plaats kunnen uitvoeren. • De leerling moet het ritme van de muziek herkennen en 8 tellen in de maat mee kunnen tellen. • De leerling moet op de maat van de muziek kunnen bewegen. • De leerling moet een dans van 4x8 tellen kunnen reproduceren en daarnaast 4x8 Kennen: • De leerling moet weten dat er 8 tellen in de maat zitten
7	De leerling moet vanuit stilstand tot zwaaien kunnen komen door af te zetten met 2 voorvoeten in een 1-2-ritme. • De leerling moet een voet voor en een voet na het ophangpunt kunnen plaatsen. • De leerling moet na de voetplaatsing in de voorzwaai actief van 'hol' naar 'bol' gaan en na de voetplaatsing in de achterzwaai actief van 'bol' naar 'hol' gaan. • De leerling moet de juiste zwaaihouding (hol-bolprincipe van Courbette, ledematen gestrekt) kunnen toepassen. • De leerling moet na voor- en achterzwaai de voeten actief naar de afzetplaats bewegen. • De leerling moet in 5 x voor- en achterzwaai zwaaivergroting laten zien. • De leerling moet d.m.v. rempassen en slepen tot stilstand kunnen komen. • kennen: • De leerling moet weten hoe veilig te zwaaien (duimen om de ringen, gebruik magnesium, rempassen maken, slepen, etc.). • De leerling moet het hol-bolprincipe van Courbette kennen. • De leerling moet de termen 'voor- en achterzwaai' kennen. • De leerling moet het 'dode punt' (her)kennen. • De leerling moet de term 'zwaaivergroting' kennen
8	De leerling moet een warming up kunnen doen en zelfstandig op de juiste manier rekoefeningen kunnen uitvoeren, die van belang zijn voor een goede sprint. • De leerling moet de verschillende vormen van loopscholing kunnen meedoen.

	• De leerling moet vanuit een geknielde starthouding kunnen starten.• De leerling moet de juiste houding kunnen aannemen bij de commando's 'op de plaatsen' en 'klaar'.• De leerling moet vanuit een hoge pasfrequentie naar een grotere paslengte kunnen overgaan.• De leerling moet kunnen finishen.• De leerling moet de 60 meter zo snel mogelijk kunnen afleggen.

Kennen:

- De leerling moet het belang van een warming-up en het rekken kunnen omschrijven.
- De leerling moet de termen 'pasfrequentie' en 'paslengte' kennen.
- De leerling moet bekend zijn met de commando's 'op de plaatsen' en 'klaar'.

Nederlands

Niveau en leerjaar: 1 mavo – havo, 2025 - 2026

TOETSEN

Nummer	Periode	Vorm	Onderwerp	Duur	Weging	Toetsweek
1	1	Schriftelijk	Geletterdheid	40 min.	1x	nee
2	2	Schriftelijk	Kracht van verhalen	40 min.	2x	nee
3	2	Mondeling	Lezen en inleven	5-10 min.	1x	nee
4	3	Schriftelijk	Geschiedenis van het Nederlands	80 min.	2x	nee
5	4	Handeling sdeel	Fictiedossier	Per periode één opdracht	0 (O/V)	nee
6	4	Schriftelijk	Geschiedenis van het Nederlands & Dichterlijke taal	45 min.	2x	ja

LEERDOELEN

Toets-nummer	Leerdoelen
1	Je leert wat <i>geletterd</i> betekent, waarom geletterd zijn belangrijk is in onze maatschappij en hoe je geletterd wordt. Je leert op welke manieren je erachter kunt komen wat de betekenis is van woorden die je nog niet kent. Je leert wat leesdoelen en leesmanieren zijn en hoe je leesmanieren bewust kunt inzetten.
2	Je leert welke tekstsoorten er zijn en hoe je deze kunt herkennen en gebruiken. Je leert welke doelen een schrijver kan hebben met een tekst. Je leert hoe je het onderwerp en de boodschap van een tekst kunt bepalen.
3	Je leert de basisvaardigheden die belangrijk zijn bij het voeren van gesprekken.
4	Je leert wat je leesniveau is en hoe je een leesautobiografie schrijft.
5	Je kent de kenmerken van verhalen en weet wat de kracht en functie van verhalen is. Je kunt je in verschillende personages verplaatsen. Je weet wat dichtelijke taal is en waarom mensen dichtelijke taal gebruiken. Je weet welke genres er in de jeugdliteratuur zijn en hoe je die kunt herkennen. Je kunt jezelf herkennen en inleven in personages. Je kunt een boek bespreken en beoordelen.
6	Je leert wat hoofd- en bijzaken zijn en hoe je deze kunt onderscheiden in een tekst. Je leert hoe je aantekeningen maakt bij een uitleg, presentatie of gesprek. Je leert hoe je een samenvatting maakt en hoe een samenvatting je helpt bij studerend lezen. Je leert vaste structuren in een tekst herkennen en gebruiken. Je leert hoe je verbanden in een tekst kunt herkennen.

Wiskunde

Niveau en leerjaar: 1 mavo – havo, 2025 - 2026

TOETSEN

Nummer	Periode	Vorm	Onderwerp	Duur	Weging	Toetsweek
1	1	PW	H1: Ruimtefiguren	45	1	Nee
2	1	PW	H2: Rekenen	45	2	Nee
3	2	PW	H3: Assenstelsel	45	2	Nee
4	2	PW	H4: Getallen	45	1	Nee
5	3	PW	H5: Lijnen en hoeken	45	2	Nee
6	3	PW	H6: Kwadraten en letters	45	3	Nee
7	4	PW	H7: Eenheden	45	2	Nee
8	4	PW	H8: Herleiden en machten	45	3 (Alleen havo cijfer!)	Ja

LEERDOELEN

Toets-nummer	Leerdoelen
1	• Je kent de namen van de ruimtefiguren. • Je weet wat platte en gebogen zijvlakken, hoeken en ribben zijn. • Je kunt hoekpunten, ribben en zijvlakken van een kubus en balk met letters benoemen. • Je weet welke uitslagen bij een kubus en balk horen. • Je kunt een vierkant tekenen. • Je kunt een rechthoek met diagonalen tekenen. • Je herkent een cilinder, een kegel en hun uitslagen. • Je kunt een cirkel tekenen. • Je kunt de top, het grondvlak en de zijvlakken van een piramide benoemen. • Je kunt een driehoek met drie gegeven zijden tekenen. • Je kunt het grondvlak en de zijvlakken van een prisma benoemen. • Je kunt de diagonalen in een veelhoek tekenen en ze benoemen.
2	• Je weet wat het product, het quotiënt, de som en het verschil is. • Je kunt de rekenvolgorde toepassen. • Je weet wat positieve, negatieve en tegengestelde getallen zijn. • Je kunt de tekens $<$, $>$ en $=$ gebruiken. • Je kunt optellen en aftrekken met negatieve getallen. • Je kunt rekenen met $+$ en $-$. • Je kunt vermenigvuldigen met negatieve getallen. • Je kunt delen met negatieve getallen. • Je kunt breuken vereenvoudigen en helen uit de breuk halen. • Je kunt gelijknamige en ongelijknamige breuken optellen en aftrekken. • Je kunt optellen en aftrekken met helen en breuken. • Je kunt breuken vermenigvuldigen. • Je kunt berekeningen maken waarin een deelstreep voorkomt. • Je kunt berekeningen maken met negatieve breuken.
3	• Je kunt een assenstelsel tekenen om daarin punten te zetten. • Je kunt grafieken aflezen. • Je kunt vanuit een tabel een grafiek tekenen.

	• Je kunt rekenen met woordformules. • Je kunt rekenen met formules waarin letters voorkomen. • Je kunt rekenen met uitdrukkingen waarin letters voorkomen. • Je kunt bij een formule de grafiek in een assenstelsel tekenen.
4	• Je kunt van een getal zeggen welke waarde elk cijfer heeft. • Je kunt decimale getallen op volgorde zetten. • Je weet wat veelvouden en delers zijn. • Je kunt even en oneven getallen herkennen. • Je kunt grote getallen met alleen cijfers schrijven. • Je kunt grote getallen in cijfers en woorden schrijven. • Je kunt decimale getallen afronden. • Je kunt afronden op ronde getallen. • Je kunt afronden in praktische situaties. • Je kunt met procenten rekenen. • Je kunt het percentage berekenen. • Je kunt met een verhoudingstabel rekenen. • Je kunt uitleggen of een tabel een verhoudingstabel is.
5	• Je kunt loodlijnen en evenwijdige lijnen tekenen. • Je weet wat stompe, scherpe, rechte, gestrekte en volle hoeken zijn. • Je kunt met een geodriehoek hoeken meten. • Je kunt met een geodriehoek hoeken tekenen. • Je kunt een driehoek met één zijde en twee hoeken gegeven tekenen. • Je kunt kijkhoeken tekenen en meten. • Je kunt hoeken berekenen in figuren met snijdende lijnen. • Je kunt van een driehoek een hoek berekenen als de andere twee hoeken gegeven zijn. • Je kunt hoeken berekenen in figuren met meerdere driehoeken.
6	• Je kunt rekenen met het kwadraat van positieve en negatieve getallen. • Je kunt rekenen met wortels. • Je kunt rekenen met kwadratische formules. • Je kunt een grafiek van een kwadratische formule tekenen. • Je kunt de grafieken bij een lineaire en kwadratische formule in één assenstelsel tekenen. • Je kunt een product met letters herleiden. • Je kunt een som en een verschil met gelijksoortige termen herleiden.

	• Je kunt gelijksoortige termen optellen en aftrekken.
7	• Je kunt rekenen met eenheden van lengte. • Je kunt de omtrek berekenen. • Je rekenen met eenheden van oppervlakte. • Je kunt de oppervlakte van een rechthoek berekenen. • Je kunt de oppervlakte berekenen door figuren te verdelen in rechthoeken. • Je kunt de omtrek van een cirkel berekenen. • Je kunt de oppervlakte van een cirkel berekenen. • Je kunt rekenen met eenheden van inhoud.
8	• Je kunt de rekenvolgorde toepassen bij herleiden. • Je kunt haakjes wegwerken als er geen mintekens voorkomen. • Je kunt haakjes werkwerken als er mintekens voorkomen. • Je kunt haakjes wegwerken en herleiden. • Je kunt machten berekenen. • Je kunt rekenen met machten met een positief en een negatief grondgetal. • Je kunt de rekenmachine gebruiken bij het rekenen met machten. • Je kunt getallen in de wetenschappelijke notatie schrijven. • Je kunt de rekenmachine gebruiken bij de wetenschappelijke notatie. • Je kunt een product van machten herleiden. • Je kunt een som en een verschil van machten herleiden.